

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นการศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างการวิจัย คือ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ตัวอย่าง ที่บริโภคน้ำดื่มจากแหล่งน้ำดื่ม 4 แหล่ง คือ น้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท น้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำที่ใช้ภายในบ้านพักอาศัย น้ำประปา และน้ำบ่อ

3.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.2.1 แหล่งข้อมูล

การศึกษานี้ ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มประชากรตัวอย่างคือ ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถาม สร้างโดยอาศัยการค้นคว้าศึกษาจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง

เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในครัวเรือน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน และรายได้รวมโดยเฉลี่ยของครัวเรือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือน แบ่งออก 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดปิดสนิท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มที่ผ่านการกรองจากเครื่องกรองน้ำที่ใช้ภายในบ้านพักอาศัย

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคน้ำประปา

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการบริโภคน้ำบ่อน้ำบาดาล

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถาม ทั้งที่มีลักษณะแบบปลายปิด (Closed-ended Questions) และคำถามเปิด (Open Ended Questions) ซึ่งแบบสอบถามได้นำไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่คล้ายกลุ่มตัวอย่างการวิจัยก่อน แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยและการสุ่มตัวอย่าง
การศึกษาในครั้งนี้ อาศัยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พิจารณาสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 400 ครัวเรือน โดยจำแนกออกเป็น 4 แขวง มีรายละเอียดดังนี้

- 1) แขวงที่ 1 แขวงนครพิงค์จำนวน 100 ครัวเรือน / ตัวอย่าง ประกอบด้วยเขตพื้นที่ ตำบลป่าตัน ตำบลช้างม้อย ตำบลศรีภูมิ และตำบลช้างเผือก
  - 2) แขวงที่ 2 แขวงกาวิละ จำนวน 100 ครัวเรือน / ตัวอย่าง ประกอบด้วยเขตพื้นที่ ตำบลฟ้าฮ่าม ตำบลวัดเกต ตำบลหนองป่าครั่ง ตำบลท่าศาลา และตำบลหนองหอย
  - 3) แขวงที่ 3 แขวงเมืองราย จำนวน 100 ครัวเรือน / ตัวอย่าง ประกอบด้วยเขตพื้นที่ ตำบลหายยา ตำบลช้างคลาน ตำบลป่าแดด ตำบลพระสิงห์
  - 4) แขวงที่ 4 แขวงศรีวิชัย จำนวน 100 ครัวเรือน / ตัวอย่าง ประกอบด้วยเขตพื้นที่ตำบลสุเทพ ตำบลศรีภูมิ ตำบลพระสิงห์ และตำบลช้างเผือก
- สำหรับประชากรที่ทำการสุ่มตัวอย่าง ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องไขในการสัมภาษณ์ คือ มุ่งสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนก่อนเป็นอันดับแรก ในกรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่อยู่ ได้พิจารณาสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นสมาชิกของครัวเรือนที่บรรลุนิติภาวะแล้วเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทนได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องมีความเข้าใจและรู้เรื่องการบริโภคน้ำดื่มของครัวเรือน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้อาศัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คำนวณหาค่าสถิติที่ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Statistics) และวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (Qualitative Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน และการหาค่าร้อยละ